Vero-oikeuden apulaisprofessori Tomi Viitala
Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu
tomi.viitala@aalto.fi

6.2.2019

Eduskunnan verojaostolle

Asia: HE 306/2018 vp Hallituksen esitys laiksi tuloverolain 9 §:n muuttamisesta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutosta, jolla TVL 9 §:n 5 momentin soveltamisalaa laajennetaan tilanteisiin, joissa sijoitus suomalaiseen kommandiittiyhtiömuotoiseen pääomarahastoon tehdään joko suomalaisen tai ulkomaisen rahastojen rahaston kautta.

TVL 9 §:n 5 momentti säädettiin vuonna 2005 sen mahdollistamiseksi, että suomalaisten pääomarahastojen ulkomaisten sijoittajien verokohtelu ei muodostuisi epäedullisemmaksi kuin vastaava suora sijoitus Suomeen. Kuten hallituksen esitykseen sisältyvistä tilastotiedoista käy ilmi, säännöksellä on ollut myönteinen vaikutus suomalaisten pääomarahastojen mahdollisuuksiin saada ulkomaista pääomaa. On oletettavaa, että suomalaisiin pääomarahastoihin tehdyt sijoitukset kanavoituvat pääosin suomalaisiin yrityksiin.

Nykyistä TVL 9 §:n 5 momenttia säädettäessä rahastojen rahasto –rakenteet eivät olleet yhtä yleisiä kuin nykyisin. Sittemmin sekä korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) oikeuskäytännössä että keskusverolautakunnan (KVL) ratkaisukäytännössä TVL 9 §:n 5 momentin soveltumista on tulkittu tiukasti sanamuodon mukaisesti siten, ettei säännöstä voida soveltaa rahastojen rahasto –tilanteissa, koska rahastojen rahaston sijoittajaa eli äänetöntä yhtiömiestä ei voida pitää laissa tarkoitetulla tavalla suomalaisen kommandiittiyhtiömuotoisen pääomarahaston äänettömänä yhtiömiehenä (koska äänetön yhtiömies on rahastojen rahasto).

Hallituksen esityksessä esitetyt perustelut TVL 9 §:n 5 momentin soveltamisalan laajentamiselle koskemaan myös tilanteita, joissa ulkomainen sijoittaja tekee välillisen sijoituksen suomalaiseen pääomarahastoon yhden tai useamman kotimaisen tai ulkomaisen rahastojen rahaston kautta on hyvin perusteltu. Kyse on muutoksesta, jolla säännös sopeutetaan pääomarahastomarkkinoiden kehittymiseen.

Myös hallituksen esityksessä ehdotetut muutokset ovat tarkoituksenmukaiset ja hyvin perustellut. Nykyiseen säännökseen sisältyvää rajauksesta, jonka mukaan ulkomaisen sijoittajan tulee olla verosopimusvaltiossa asuva on syytä pitää kiinni hallituksen esityksessä esitetyin perustein. Rahastojen rahastolle on asetettu edellytykseksi se, että se on yhtymämuotoinen ja on perustettu valtiossa, jonka kanssa Suomella on tietojenvaihtosopimus. Molemmat rajaukset ovat tarkoituksenmukaisia ja niille on hallituksen esityksessä osoitettu vahvat perustelut.

Nyt esitetyt muutokset mahdollistavat sen, että suomalaisiin pääomarahastoihin voidaan saada lisää ulkomaista pääomaa ilman, että tähän on Suomen verolainsäädännön asettamia esteitä. Muutoksella

varmistetaan pääomarahastojen rahaston kautta Suomeen tehtävän pääomarahastosijoituksen neutraali verokohtelu suhteessa suoraan tehtävään pääomarahastosijoitukseen ja ilman pääomarahastoa tehtävään sijoitukseen.

Ystävällisesti

Tomi Viitala